

Det drejer sig om Jordarbejder alle Steder. Vi kunde føre Arbejderne ud fra Byerne hver Morgen til Arbejdspladsen og hjem igen med Tog, og man havde ikke den Vanskelighed, som man ellers staaar overfor, naar store Jordarbejder skal udføres, at man ikke har Boliger til Arbejderne de paagældende Steder. Her er et Punkt, hvor der ikke skulde spares, og hvor de 450 000 Kr. er en ren Bagatel i Forhold til det, der skulde og burde anvendes. Jeg vil meget henstille til den højtærede Minister og Finansudvalget, at man paa dette Omraade retter Signaler. De er ganske forkerter. Her bør skaffes de nødvendige Arbejdere og de nødvendige Penge til disse Jordarbejders Udførelse.

Det samme gælder med Hensyn til Udførelsen af Arbejde paa Privatbaner. Det er mig bekendt, at det høje Ministerium har fraraadet Privatbanekoncessionshaverne at lade Arbejdet udføre i disse Tider. Der er ogsaa kun opført 500 000 Kr. til Privatbaner i Henhold til Loven af Marts 1918. Det er dog et alt for lille Beløb. Der maatte kunne anvendes adskilligt mere til disse Baners Fuldførelse. Der mangler Arbejdere alle Vegne. Ogsaa paa Privatbanerne er det Jordarbejde, der er Tale om, altsaa noget, som vilde afhjælpe Arbejdsløsheden. Hvis man ikke skaffer Penge til disse Arbejder, vil Resultatet blive, at Byrden væltes over paa Kommunerne, og at disse faar endnu større Byrder, end de har haft tidligere.

Det glæder mig, at den ærede Ordfører for Venstre har taget Ordet for, at man skulde overveje Kommunernes Skatteforhold. Men det forekommer mig rigtignok ogsaa, at der ad andre Veje burde gøres noget for, at Kommunerne kunde blive aflastet for de Byrder, der falder paa dem, og det at skaffe Arbejde er dog sikkert en af de bedste Maader at gøre det paa. Det kunde ogsaa gøres paa den Maade, at Statskassen hurtigere udbetalte de Tilgodehavender, som Kommunerne har hos Statskassen. Esbjerg Kommune har i dette Øjeblik til gode hos Statskassen fra forrige Finansaar, fra 1918—19, 640 000 Kr. Deraf er de 400 000 Kr. ganske vist rentebærende, men 240 000 Kr. er altsaa ikke rentebærende; dem skylder Statskassen ogsaa, i hvert Fald fra den 1. April 1919, og siden den Tid er der jo yderligere løbet Udlæg paa, som Kommunen har haft for Staten. Selv om altsaa en Del af Beløbet er rentebærende, er det alligevel sikkert, at det hviler tungt paa Kommunen, at den skal staa i Forskud med saa

mange Penge for Statskassen. Det var rimeligt, synes jeg, om man skred til at udbetale de Penge noget tidligere, saa Kommunerne kunde holdes skadesløse — det er jo sikkert ikke blot Esbjerg Kommune, der er saaledes stillet, men det er alle de større Kommuner i Landet, der har store Tilgodehavender hos Statskassen. I hvert Tilfælde glæder jeg mig til, at vi faar nye Skattekilder i Kommunerne, saa disse kan varetage de Interesser, de er satte til at varetage, og der lægges jo større og større Byrder over paa Kommunerne, saa de ogsaa maa have Midler til at imødekomme disse Krav med.

Endnu vil jeg gøre en enkelt Bemærkning til den højtærede Indenrigsminister. Jeg vil gerne spørge, om det ikke er den højtærede Indenrigsministers Agt at fremsætte et Lovforslag om en Udvidelse af den kommunale Valgret. Det forekommer mig meningsløst, naar der stadig lægges større og større Byrder over paa Kommunerne, at der stadig vises Kommunerne en saadan Mistæksomhed som den, at der ikke gives almindelig Valgret. Opholdsbestemmelserne berøver jo mange Tusinde Mennesker Valgretten. Skattebetalingen, der er ganske haardhændet, berøver ogsaa mange Valgretten, og endelig er Valgretsalderen til de kommunale Valg jo alt for høj, efter hvad Valgretsalderen nu er alle Vegne i Europa. Og det vil, uanset hvorledes det vil gaa med Valgretsalderen til Rigsdagen, være rimeligt, at Valgretsalderen til de kommunale Raad bliver nedsat til 21 Aar. Jeg vil da gerne spørge den højtærede Indenrigsminister, om han ikke agter at fremsætte et Forslag om den kommunale Valgrets Udvidelse, idet jeg mener, at det er Tiden nu at faa et saadant Lovforslag frem.

Formanden: Er det ærede Medlem nær ved Afslutningen af sit Foredrag?

Sundbo: Nej.

Formanden: Jeg skal da afbryde Forhandlingerne for i Dag.

Folketingets næste Møde afholdes i Morgen Kl. 1 med Dagsorden:

Fortsættelse af første Behandling af:

Forslag til Finanslov for Finansaaret fra 1. April 1920 til 31. Marts 1921.

Mødet hævet Kl. 4⁰⁵.